

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iudicii vniuersitatis Et Cleri Coloniensis, aduersus
calumnias Philippi Melanthonis, Martini Buceri,
Oldendorpij, & eorum asseclarum, defensio**

Billick, Eberhard

Parisiis, 1545

Quid valeat Baptismus non credentium auferri peccatum originale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29474

erroris: Fit quidem, ut quò quisque generosior est animo, hoc sit minus suspiciosus, minùtque in aliena malicia curiosus, donec tandem incautus & male credulus fallatur: Quod ipsum candidissimorum plerumque est vicium, sed humana, nec volùtate peruersa, nec fraude, nec malicia vlla constans. At è diuerso, est etiam verà nobilitatis generosa quaedam ira, tum demù ac statim vbi se delusos senserint, aut fraudibus circùuentos, in impostores animaduerte, regerere in impietatem quod merita est, plebèsq; suas, erroribus improborum hominum circùactas & ludificatas, ab illusionis iniuria vindicare: vt ego nihil ignominia, plurimù autem laudis putè contrahere Principes & Magistratus illos qui generositatis (ne dicà simplicitatis) suæ errorè iusta animaduersione in seductores, indole optima pessimè abutentes, correxerint. Porro quum sit, prorsus ignauium, detestari fraudes còscio fouere animo ac dissimulare, grauem sibi consciscunt ignominiam, qui lupos istos sinunt in plebibus quas seruare & à malis hominibus tueri debebat impunè grassari, qui pessimis hominibus faciunt potestatem, bonitate sua per ludibrium abutèdi, quia aut supini negligunt, aut meticulosi verentur grassanti occurrere morbo cauteriumq; adhibere. Ignauos enim & de genere animos (vt ille ait) timor arguit.

Generosis animis nò illuditur impunè.

Quid valeat Baptismus non credentium auferri peccatum originale.

Quidam in germania Principes & Magistratus, existimant se probè & vtiliter consulere tranquillitati publica ciuiù suorù, si aduersù leges & iura, in gratia authorù nouæ sectæ protestètur, si religionem veterè, noua, in quam opinantur populum esse procliuè, permittant, si perniciosa libertate, faciant omnibus omnia licere, si permittant cuilibet de doctrina fidei, de sacramentis, de ceremoniis, de bonis operibus, de ritibus Ecclesiasticis, de Clero & ecclesie ministris, pro cuiusq; arbitrio quidlibet statuerè, introducere nouum baptizandi ritum, novos fingere cathecismos, noua sacramenta, & planè aliam faciem religioni Christianæ induere. Hæc quidem est sapientia huius seculi, & carnis quædam prudentia. Sed heu quanta perturbatio

Nondum habet hæreticis permissa licentia sine.

perturbatio tranquillitatem hanc breui consequetur, quæ
tam ciebit serenitas ista calamitatē. Dominus in Osee
Ventum seminabunt, & turbinem metent. Et quid seminat
nouatores isti præter quàm vêtum? Sic omnia eorum sunt
fluxa, incerta, instabilia, nuper orta, & breui finienda, sicut
populari strepentia, tumultuosa, ventosa, inflata. At vero
quantus hinc turbo eos maneat, quantaque sit expectanda
calamitas, si volumus, non è longinquo, sed è proximo, ab
limis oculis inspicere. En hanc solâ de peccato originis co-
trouersiam. Peccatum illud à parentibus contractum, sola
gratia Christi redemptoris per baptismum soluitur. Indu-
citur autē nouus quidam baptizandi ritus prophanus ad-
modū: neq; ab apostolis traditus, neq; à patribus receptus,
aut in Ecclesiam trāsmisus & conseruatus. Qui nunc sunt
puelli & infantes, nec possunt ante ætatem ipsi quomodo
baptizari cupiant vel discernere vel proloqui, offeruntur
hereticis, huiuscemodi baptismi sine crucis Christi impres-
sione, absq; exorcismis, absq; exufflatione contritiōe pote-
statis, absq; chrysmatis vnctiōe, & reliquis sanctæ Eccle-
siæ catholicæ cæremoniis, baptizandi. Quo certè pacto ne-
mo catholicæ vnitatis & fidei sectator velit baptizari. Osi
autem iidem rationis facti compotes, quando videbunt ca-
tholicum baptismum certis mysteriis & consecrationibus in
Ecclesia celebrari, vbi legerint apud patres veteres, quid à
postoli, quid eorū proximi successores, quid Ecclesia pri-
mitiua martyrum, quanto religionis cultu obseruauerint,
& Ecclesiæ succedenti velut hæreditario tradiderint in ba-
ptismo possidendum & obseruādum, cognoscentq; ea om-
nia quando baptizabantur circa se neglecta, quas putas
versabunt cogitationes? In quantā animi coniciuntur per-
turbationem? Num putas tantæ pietatis iacturam æquanti-
miter laturos? Si quidem hoc fecerint, parum erunt Chri-
stiani. Qui vere Christianus erit, iugi torquetur animi
dolore, semper sibi ob hæc displicebit, ipse semper queretur
de spolio charismatum diuinorum, semper accusabit, sem-
per detestabitur eos, qui se omnium ignarum & innoxii,
hereticis potius & schismaticis, quàm veris Ecclesiæ catholi-
cæ ministris initiandum tradiderunt. O iniurias dicet &
ô fraudes. Cognosco me infantem perlatum extra Eccle-
siam,

*Baptis-
mus here-
ticorum
qualis.*

*Ab here-
ticis bap-
tismi mun-
quam se-
curo sunt
ausimo.*

nam, vt pollutis baptizaret manibus, vt ore haeretico Chri-
sto nuncuparet. Quid coegit? Quae fuit necessitas apostoli-
cos ritus negligere? Ecclesiam Dei viuentis (quae est corpus
Christi) noua discordia proscindere? Non ignorabit qui-
dem ceremonias non requiri necessario ad baptismi substā-
tiam, sed non poterit ob id exorcismos, quibus abiuratur
diabolus, consignationes, mysteria, benedictiones item, &
amplioris gratiae non vana sacramenta, quibus nulla ne-
cessitate fuit exclusus, vilipendere. Quoniam ceremonias
pietatis si potest contemnere impius, pius non potest, quae
certe iuuat primis rudimentis catholicae obseruantiae, etiam
in infanti aetate imbutum fuisse.

Fabulentur hinc aduersarij quilibet: quod diximus me-
nostra loquitur omnes conscientiam huius rei testem in
nobis circumferimus. Quid prodest aut quid confert aliis
polliceri securitatem, quando nostra in nobis conscientia
sentit diuersum? Et certe quibus aliud videtur, vim pieta-
tis parum habent exploratam. Qua de re extat apud Eu-
sebiū Ecclesiasticae historiae libro septimo memorabile ex-
emplū, ex epistola Dionytij Alexandrini episcopi, ad bea-
tam martyrem Xistum Romanū pontificem, qui persecutio-
ne Deciana pro confessione nominis Christi passus est:
Erat (inquit) apud nos frater quidam fidelis, antequam ego
episcopus ordinarer, is cum interesset his qui baptizantur,
& audiret quid interrogaretur, & quid responderent, stans
accessit ad me, & procidens ad pedes meos, confiteri coepit
se baptismum ab haereticis aliter suscepisse, quod tamen secu-
dum ea quae nunc videret à nobis ministrari, nec baptismum
duceret, eo quod esset repleta blasphemis omnis illa con-
fessio. Simul & hoc addebat, se in tantum pro hoc errore sti-
mulari, vt ne oculos quidem ad deum auderet erigere. Pro-
pter quod exorabat se mundari & purificari Ecclesiastico
baptismate, vt & gratiam posset consequi spiritus sancti.
Quod ego facere ausus non fui, sed dixi, posse ei sufficere
tam multi temporis communionem, quam in Ecclesia conse-
quutus est, per hoc quod à nobis eucharistiae suscipiens donum,
responderet Amen, ex quo & per singula potuisset ipsa sacra-
mentorū virtute purgari. Cohortabar igitur eum, debere con-
fidere fidei suae, & conscientiae iam purgatae, & ante omnia,
quod

*Notanda
historia
de his qui
ab haereticis
baptizantur.*

quod tandiu in sacramentis nobis iam particeps fuerit. Sed ille, neq; à luctu cessat & laehrymis, neq; vltra ad mensam dominicam audet accedere, ita vt vix à nobis cohortatus compulsus orationi audeat interesse. Hæc scribit Dionysius, à Romano pontifice, ne ipse forsitan in aliquo fallatur, poscens cõsiliũ, & sententiam quã segetur. Errat quot quot melius aliquid de his qui modò ab hëreticis baptizantur expectant, quibus facilius accident maiores intolerabiliorelq; animorum cruciatus, quàm vt possint vnquam fiducia erga deum bona & integra esse. Et si quid aliquando in religione patiëtur, aut tentationis, aut dubitationis, aut hostilitatis, aut tepiditatis, totam culpam in baptizantibus coniciunt, non sine desperationis metu, quo vix rarò liberantur. At ita diuexatis, tum eximant prudentes illi cõsensæ conscientie scrupulos, si possunt, eant, & ciues suauinuita mentis eorum conscientia, iubeant quieto, tranquillo & læto coram deo esse animo. Quinquã argumentum est boni alioqui spiritus, neglectæ pietatis solacium, negrè admittere: Cõtra vero mali spiritus certissimũ indicium est, securus pietatis contemptus.

Quanta perturbatio, quãta q; tepidatio sequatur baptizantibus impiorum.

Quid pro sint in baptismo ceremonie.

Constat quidem baptismi veritas etiam sine cæremoniis, vt sit sacramentum remissionis peccatorum, & adoptionis filiorum dei. At vero vt baptizatus consequatur gratiã maiorem, perfectioremq; spiritus sancti innouationem, proficiunt nonnihil inuocationes, benedictiones sacerdotales, & reliquæ cæremoniæ: signa quædam gratiæ eius quæ vobis cõferrur vel petitur, nũquã ob id à patribus temere neglectæ: spiritus enim sanctus datur secundum mensuram fidei & donationis Christi, vt alij plus alij minus ex eo suscipiant, minimum verò, vbi quamminimũ fuerit pietatis. Hinc B. martyr Cornelius Romanus pontifex, Eusebio in Ecclesiast. histo. teste, prodidit in quadam epistola ad Fabianum Antiochenum episcopum, Nouatum auctorem heresis Nouatianorũ, spiritũ sanctũ nõ promeruisse, propterea quòd baptismũ ad extremam vsq; necessitatem cum de vita desperaretur distulisset, quando neq; solennes cæremoniæ poterãt in baptismo seruari, neque ille christi signaculo consummari.

Verum modicus est hic turbo, si turbulētissimam illam

de baptismo haereticorum quaestione huc reuocemus. Quam nam inde ab Ecclesiae initio multas dubitationes peperit, Dubitane nec tamen hucusque scrupuli omnes inde prognati ad unum riuo de baptisublati sunt. Quotidie quoque suboriuntur nouae haereses, pismate ut sit nouis inuentionibus repertis, aliter atque aliter de eo hereticorum baptismo constituendum. Quoties enim variatur quaerum. sio, varietur necesse est & responsio, si volumus ad interrogata apte & dilucide respondere.

Canon apostolorum 46. iubet baptizare impiorum baptismate pollutos. Concilium quoque Nicenum baptismate Quid de tos à Paulianistis & Cathaphrigibus. Beatissimus martyr haeretico- Cyprianus cum concilio vnus & septuaginta episcoporum riu baptis Aphricae, Numidiae, & Mauritania, vno omnes ore defini- mate qui- niebant haereticorum intinctionem non esse verum bapuf- dam sen- ma, nec conferre homini ad salutem, & ob id venientes ab serint. haereticis ad Ecclesiam, censebant debere baptizari: non vero proprie rebaptizari, quod id in contumeliam baptismi & sanguinis Christi fieret, si prius illud erat baptismum. Atque hanc sententiam non temere aut de suo capite primum sinxerunt. Sed ut est videre apud B. Cyprianum in epistolis ad Iubaianum & ad Pompeium. Itemque in actis synodi illius, accepta fuit ab Agrippino quodam Carthaginiensi episcopo, qui cum ceteris Aphricae episcopis, ita sententia. Et forsitan extiterat haec eadem opinio etiam ante Agrippinum. Nec abhorrebat à sacris scripturis, quas pro ipsius comprobatione B. Cyprianus plurimas adducit. Quamquam non usque adeo, vel optimè intellectas, vel ad tanti negotij definitionem sufficientes.

Contra verò, Cornelius, Lucius, & Stephanus pontifices Romani, totisque Oriens & Occidens, cum sentirent verum esse omne baptismum, quod in confessione S. Trinitatis exhiberetur, nec posse id ipsum vllius hominis vel malicia vel incredulitate contaminari, sententiam diuersam damnauerunt. Neque id sine sacrae scripturae testimonio. Quum baptismum quod confertur in nomine trinitatis non sit Cephe baptismum, vel Pauli, vel Apollus, aut alterius cuiusvis hominis, sed eius tantum de quo ait scriptura, Hic est qui baptizat, qui est testis fidelis & verax, etiamsi decies occinat Lutherus, Sacramenta nouae legis non conferre gratiam, aut

Alia sententia veterior.

K aut

aut licet sint omnes homines falsi & mēdaces, vt veritatem Dei nequeat humana falsitas opprimere, aut fidē perfidia expugnare. Vicit vniuersalis Ecclesiæ sententia Synodum Aphricanam, nec particulare Cōcilium inuitum cessit orbi reliquo, episcopis earundem prouinciarum salubri informatione accepta, sententiam suam emendantibus, in Concilio Carthaginēn. primo, quod Syluestri tempore super hac controuersia finienda coierat. Sed & B. Augustinus pro hac sententia magna & disertissima volumina conscripsit, præsertim septem illos libros, quos de baptismo cōtra Donatistas edidit, quibus accuratē & ingeniosē refellit omnia, quibus prior sentētia potissimum nitebatur. Stat ergo Ecclesiæ vniuersalis sententia, stat veritas immota, etiam hæreticos verē baptizare.

An omnes hæretici baptizēt. Sed an omnes verē baptizāt? Multæ sunt & variæ dispenses sectæ, quæ omnes vno nomine censentur hæreticæ.

baptizēt. Ergo ne quotquot sunt hæretici: Ebionitæ, Valentiniāni, Marcossij, Cerdoniani, Marcionitæ, Montanistæ, Samosatēni, Photiniani, Manichæi, Arriani, Eunomiani, Eutichiani omnes ex equo sicut catholici verē baptizāt? Ergo ne diuisus est Christus? Ergo omnes verē dicunt, Ecce hic, Ecce ibi, aut in diuersorio est? Ergo ne in tot hæresum, quibus Christus laceratur discordia, est quædam ista concordia?

Nō omnes hæretici baptizāt. Minimè. Sed sunt qui verē baptizēt, sunt item qui nō. Nouatiani, Origeniani, Melitiani, Donatistæ, Iconomachi, haud dubium baptizant. Quis autem tam demens est, qui credat verum esse baptisma, quando Eunomiani ridiculo spectaculo capite deorsum, pedibus in altum sublati mergunt homines, verbis quæ Ecclesia non nouit? Aut quis Marcianos, Marcionitas, aut Valētinianos ferat prodigiosis somniorum suorū incantamentis in Christū baptizatos?

Quis item Paulum illum Samosatēnū? quis Ebionem? quis Cerinthum, aut alios sanctæ Trinitatis & domini nostri Iesu Christi abnegatores dicat verū habere baptisma? Itaque soli baptizant, qui formam rerum & verborū, à Christo institutam retentant. Qui verò aut res mutāt, aquæ loco, vino aut alio quopiam liquore vtentes, aut verba quibus docuit Christus baptizare, vel quib⁹ apostoli de Christi volūtate certi, sunt ysi, nequaquā baptizāt. Docuit enim Christus

Christus baptizare in nomine patris & filij & spiritus sancti, Matthæi ultimo. Sed tamen etiam in nomine Iesu baptizarunt apostoli, Actuum primo, octavo & decimo.

Proinde non licet baptizare rebus aut verbis à Christi institutione diuersis. Hinc arbitror emanasse Canonem Apostolorum, qui iubet denuo baptizare eos, qui fuerant impiorum baptismate polluti: ubi impios sine dubio significat eos, qui Christi institutionem contraria traditione peruertebant. Canonem quoque decimum octauum magni illius Nicæni Concilij, qui habet: Si quis confugit ad Ecclesiam catholicam de Paulianistis & Cataphrygibus, statutum est rebaptizari eos debere: cum tamen de Nouatianis, non idem in eodem Concilio constituatur, sicut Canone octauo satis patet. Similis est Gregorij Magni constitutio, quæ legitur in Decreto de consecratione, distinctione quarta: Hi verò hæretici, qui in Trinitatis nomine baptizant, quales sunt Bonosiani & Cataphrygæ, quia & illi Christum dominum non credunt, & isti spiritum sanctum peruerso sensu esse quendam paruum hominem, Montanum credunt, quorum similes multi sunt alij. Tales cum ad sanctam Ecclesiam conueniunt baptizantur, quia baptismus non fuit, quod in errore positi sanctæ Trinitatis nomine minime perceperunt. Vnde tempore Constantini magni, & Syluestri primi, non longè post Concilium Nicænum, in Arelateni orthodoxo Concilio, hoc modo sancitum est: De Arrianis, qui propria lege sua utuntur (vt rebaptizentur) placuit. Si ad Ecclesiam aliqui de hac hæresi venerint, interrogent eos nostræ fidei sacerdotes symbolum. Et si peruiderint in patre & filio & spiritu sancto eos baptizatos, manus eis tantum imponant vt accipiant spiritum sanctum. Quod si interrogati non responderint hæc Trinitatem, baptizentur. Relata est hæc constitutio in Decretis, de consecratione, distinctione iam dicta. Huic consonat Pelagij Canon, si reuera, qui ibidem legitur, decernit; quod illi qui tantum in nomine Domini baptizati sunt, debeant sine dubitationis ambiguo ad catholicam fidem venientes in nomine sanctæ Trinitatis baptizari. Si verò in nomine Trinitatis baptizati fuerint ab hæreticis, reconciliari debent Ecclesiæ catholicæ.

Canonum quorum supra sit mentio versus sensus.

Arelatense Concilium.

Pulchrè ergo beatus Innocentius eius nominis primus Romanus pontifex, hæreticorum baptismata discreuit. De Paulianistis, inquit, venientes baptizari præcipiuntur. Nihil ab hæreticis reuertuntur, erunt hoc exemplo baptizandi. *Baptismati dicitur.* Quod cum nullus audeat facere, de ipsis tantum esse præceptum, ratio ipsa demonstrat, non de Nouatianis. Quia Paulianistæ in nomine patris & filij & spiritus sancti, minimè baptizant, & Nouatiani iisdem tremendis, venerandisque nominibus baptizant, nec apud istos de vnitæ potestatis diuinæ, hoc est, patris, filij & spiritus sancti, questio aliquando mota est, & ideo omnibus hæresibus segregatis, sola electa est cui istud crederent concedendum, quia nihil in patris & filij & spiritus sancti sacramento peccarent. Si ad eundem modum beatus Cyprianus quoque & Africani episcopi sententiam suam de baptismo hæreticorum fuissent moderati, omnino rectè censuissent. Si quidem non est verum baptisma, quod in nomine alio quam sanctæ trinitatis, aut Domini nostri Iesu Christi confertur, quomodo hæretici, blasphemii illi, aut Christi incarnationem, aut eius diuinitatem, aut trinitatis æqualitatem oppugnantes faciebant. Nunc verò beatus Cyprianus cum collegis suis episcopis, eadem censura perstringit etiam illos, qui nullo in baptizando errore, verbis Christi & apostolorum utebantur. Respexerunt fortasse viri illi in sacros Canones, eos qui damnant hæreticorum baptismata non animaduertentes hæresum differentiam, nec secernentes hæreticos ab hæreticis. Ante Cyprianum ferè quotquot erant hæreses, impingebant in deitatis naturam, ob id omnes blasphemii in Deum: ut de Valentinianis, Samaritanis, Ebionitis & aliis quibusdam constat, ad quos cum pertarent hæreticos omnes æstimandos, improbabant simul & Nouatianorum baptismata, qui sua ætate primum orti sunt, cum tamen horum præcipua hæresis esset, quod lapsis negabant veniam. Cæterum de fide trinitatis & Christo, rectè & catholicè docebant.

Quid B. Cyprianus fecerit.

Per spicuum est igitur, hoc solum esse verum baptismata, quouis etiam homine tædem administratur, quod rectè intentione confertur sub appellatione sanctissimæ trinitatis.

aut nominis Christi, ut nō referat (quod ad baptismi veri-
tate attinet) haereticus sit minister an schismaticus, Iudaeus, *Ad veri-*
an paganus, quod perinde habetur. Omnes enim isti ba- *tatem ba-*
ptismi substantiam tam parum perimūt, quā Christi in- *ptismi nō*
stitutionem, cui nullius hominis siue malicia, siue perfidia *refert qua-*
potest vires derogare. Propterea dicit beatus pater Augu- *lis sit mi-*
stinus contra Donatist. lib. 4. cap. 12. Cūm baptisma verbis *nister.*
euangelicis datur, qualibet ea peruersitate intelligat ille,
per quem datur, vel ille cui datur, ipsum per se sanctū est,
p̄pter illū cuius est. Item cap. 15. Satis ostendimus ad ba-
ptismum quod verbis euāgelicis cōsecratur, non pertinere
cuiusquā dantis vel accipientis errorem, siue de patre, siue
de filio, siue de spiritu sancto aliter sentiat, quā cōlestis
doctrina insinuat: relatumque est istud eius dictum in de-
cretis, de Consec. dist. 4. Et iterum cap. 17. Potest nobis &
haereticis baptisma esse cōmune, cū quibus potest & euā-
gelium esse cōmune: quamuis à fide nostra error distet il-
lorum, siue aliud de patre, vel de filio, vel de spiritu sancto
sentiat quā veritas habet, siue ab vnitae praeclisi, nō col-
ligat cū Christo, sed spargat. Cui astipulatur respōsio Ni-
colai papae ad consulta Bulgarorū, quae & ipsa decretis lo-
co iam dicto inserta est, vbi ita loquitur: **A** quodā Iudaeo
nescitis utrū Christiano an pagano multos in patria vestra
baptizatos asseritis, & quid inde sit agendum consulitis. Hi
profecto, si in nomine sanctae Trinitatis, vel tātum in no-
mine Christi baptizati sunt, quia non illorum, sed eius est
baptismus, rebaptizari nod debent. Sic docuerūt & reliqui
patres orthodoxi, ipsaque Ecclesia quae baptismi possessio-
nem, vbiunque locorum sit, sibi vendicat.

Nec obstat dictis, quod baptismus nequeat cōstare absq;
fide (vtpote fidei sacramentum praecluum) quodque om-
nia sacramenta ipsi fidei potissimum innitantur, sine qua
sunt mortua, otiosa, sterilia & prophana. Hoc enim nō de
priuata vnius cuiuslibet dantis vel accipientis fide dictum
intelligitur, sed de fide communi Ecclesiae Catholicae, quae
etiam paruulis, rudibus, infirmis & imperitis, participatio-
ne quadam suffragatur, propter communionem quam in
vno corpore per baptismum omnes habemus. Huius com-
munis omnium fidei, non verò tuae solius, aut huius, vel

K iij alterius

*Que fi-
des requi-
ratur ad
baptisma*

Quomodo in fideles in fide Ecclesie baptizent.
 alterius fidei priuatae & imperfectae, baptismus est sacramentum. In hac fide valet baptizatio, etiam cum baptizatis, qui nullam fidem habet, Ethnicus aut Iudaeus: vt si quis dicat, Ego quidam Iudaeus sum, & nullam credo baptismati virtutem inesse, cum credant autem vani Christiani se per baptismum suum saluari, in illa eorum fide, baptizo te in nomine patris & filij & spiritus sancti. Hic baptizans respicit non in suam incredulitatem, alioqui ab opere abstineret, sed in Ecclesiae fidem, per quam non est sterile aut ociosum sacramentum: hic enim agnoscit Ecclesia quod suum est, & Christus institutioni suae veraciter adstat.

Nō omnis lotio cum inuocatione trinitatis est baptisma

Quid autem si neque fides Ecclesiae, neque priuata illa habeatur, vt si baptizet Turca Turcam, Iudaeus Iudaeum, nullius fidei respectu, nec item quod velint fieri Christiani, aut quia Christiani ita baptizantur, sed alia qualibet de causa vbi curiositate aliqua baptizandi ritum didicerint. An & hic verus peragitur baptismus? Hic ego (donec aliud docear) ausim affirmare nullum esse baptismi sacramentum. Non enim statim quauis lotio facta cum appellatione sanctae Trinitatis est sacramentum. Alioqui chirurgi, quando vulnera (vt fit) abluunt, in nomine sanctae Trinitatis, aut in nomine Christi (sic enim veteres Christiani ad vestes, ad caligas, ad tunicas, ad manuum mundationem, ad cibum, ad potum, omnisque actiones (teste Tertulliano) nomen Christi inuocabant, id quod facere praecipit Apostolus ad Colossenses tertio) aut quando lauant inuicem in balneis, aut si forte alter alterum ferat in fluuium, aut extrahat cum inuocatione Trinitatis, baptismus esset aut rebaptizatio: quod arbitror neminem facile concessurum. Sicut nec olim habebatur pro circuncisione vera, si cui Ethnico pellicula praeputij ob vicium forte aut putredinem praecisa fuisset, aut modo, si causa simili circuncidatur Christianus.

Beatus Augustinus non audet affirmare verum esse baptismum, quando solum imitatione Ecclesiastici ritus, alter alterum per ludum baptizat, libro septimo contra Donatistas capite quinquagesimo tertio. Cum dixisset enim alioque aliorum praedicio quid sibi videatur sentiendum, quia do verbis euangelicis vbiunque, & a quibuscunque, sine simulatione

simulatione, & cum aliqua fide, baptismus accipitur, statu Nō qua-
 mutato, subdit: Vbi autem neq; societas vlla esset ita cre- uiscircūci
 dentium, neq; ille qui ibi acciperet, ita crederet, sed totum sio prap
 ludicrè & mimicè, & ioculariter ageretur, vtrum approbā iū est lega
 dus esset baptismus, qui sic daretur, diuinum iudicium per lis.
 alicuius reuelationis oraculum, cōcordi oratione, & im-
 pensis supplicii deuotione gemitibus, implorandum esse Quid sen
 censerem. Ac mauult Augustinus hīc aliorum expectare tiendum
 sententiam, quā cum prāiudicio aliquid definire. vbi per lu

Quod autem legitur Ecclesiasticæ historiæ libro deci- dum quis
 mo de Alexandro Alexandrino episcopo, qui cum vidif- baptiza-
 set pueros in litore maris ludentes, imitari episcos, & my- tur.
 stica quædam gerere, comprehensosque iussisset sibi ad-
 duci, & facta inquisitione, comperisset eos ab Athanasio
 principe ludi catechumenos factos & baptizatos, interro-
 gatos item singula quæ solent rogare episcopi, pro fide
 sua respondisse, cognouissetque omnia secundum religio-
 nis nostræ ritum peracta, communicato cum Clericis suis
 consilio, statuisse traditur, illos quibus integris interro-
 gationibus & responsionibus aqua infusa fuisset, rebap-
 tizari non debere: Non probat quemlibet ludum laua-
 torium esse verum baptisma. Hic certè non dubitasset Au- An bap
 gustinus, quod fecit in aliis, pronunciare, verū fuisse ba- xent pue-
 ptisma, vbi pueri nō erant planè pueri, seu rem moliebant- ri.

tur supra ætatem & prudentiam suā, quam tamen serio ac
 præter iocum gerebant, non aliter quā si tota humeris
 eorum incubuisset: Sic interrogabant, sic respondebāt, sic
 catechizabant, & omnia episcopi munia diligenter obibāt.
 Si possunt autem adolescentuli seriò dicere orationem
 dominicam, inuocare Deum, profiteri symbolum fidei, di-
 scernere inter peccata & benefacta, hæc profsequi, illa fu-
 gere, cur vbi eo adoleuerint prudentiæ, qua sciant inter-
 rogare & respondere de pertinentibus ad baptismum, non
 queant etiam baptizare? Cur quod vident facere episco-
 pum, nequeant & ipsi velle peragere? Cū sit iuuentus præ-
 stantium & laudatarum pietatis actionum plerumque æ-
 mula. Erat ergo absque cōtroversia in pueris illis proposi-
 tum quoddā, & intentio hoc faciendi in grege suo, quod
 in Ecclesia episcopus. Qui si ludū lussissent balneatorium,
 K iij & non

& non tale quiddam præstare gestiuiſſent, non Auguſtinus, non Alexander ille, non alius quiſquam rerum theologicarum peritus, diceret eos verè baptizaffe.

Quod in baptizate requiratur intentio.

Tandem igitur quando non baptizat Iudæus Iudæum in Chriſtianum, niſi ſuccurrat intentio hoc faciendi, neque item vlla lotio quamlibet fiat cum inuocatione trinitatis, euadit in baptiſmum, niſi huc per intentionem & propoſitū voluntatis dirigatur, ſit manifeſto manifeſtius, quod omnis theologorum ſchola hæcenus docuit, ad baptiſmum conferendum, neceſſariam eſſe baptizantis intentionem: ſicut olim in veteri lege, ad veram circunciſionem neceſſaria erat intentio, in fidem quæ tunc reuelanda erat circuncidendi. Quam ſententiam ſi euangelij verba diligenter ac fideliter expendas, ſatis indicant, cum dicitur, baptizantes eos in nomine, & cæt. Vbi intentio actui coniungitur. Idcirco præſcribitur non tātum actio, ſed quo ſit dirigenda adiectum eſt, Eos, inquit, in nomine patris, &c.

Que intentio ſit neceſſaria.

Quam autem requirimus in baptizante intentionem Non quidem (vt diximus) pro ſuo arbitratu baptizandi in fidem ſuam ipſius baptizantis: Cū baptiſma non ſit ſacramentum fidei priuata, quam ſibi quiſq; ſingit, ſed eius quæ eſt in Chriſtū. Alioqui, ſi Turcæ & Iudæi poſſent in fidem ſuā nos baptizare, iam dudū in Turcas vel Iudæos, non in Chriſtum baptiſmo ſuo nos faciarent. Hinc eſt apud illis illa celebrata, Nihil efficere eum, qui nitatur baptizando introducere errorem. Extat in Decretis de Conſecratione, diſtinctione quarta, Canon Zacharię pape ad Bonifacium, Germanorum Apoſtolum: Retulerunt nunciij tui, quod fuit in eadem prouincia ſacerdos, qui linguam Latinam penitus ignorabat, & dum baptizaret neſciens loqui Latinè, infringēs linguam, diceret, Baptizate in nomine patria & filia & ſpiritu ſancta, & per hoc tua Reuerēdiſſ. ſanctitas cōſiderauit, eos rebaptizare. Sed ſanctiſſime frater, ſi ille qui baptizauit non errorem introducens aut hæreſim, ſed pro ſola ignorantia Romane locutionis infringendo linguam, hoc baptizans dixiſſet, non poſſumus conſentire, vt denuo baptizentur. Vides quomodo hic prauam intentionem (vt verus ſit baptizamus) velit à baptizante exceptam? Proinde baptizans ne-

esse est, vt hoc facere proponat quod facit Ecclesia, siue quod voluit institutor baptismi Christus: Quæ intentio sufficit ad sacramentum, adeo vt si proponat Ethnicus facere in baptismo, quod faciunt Christiani, verè baptizet, nec sit impedimento error priuatus, secundum quem non baptizat. Non dedit enim Christus huic sacramento ministerium proprium, sed quisquis est homo, habet baptizandi potestatem: qua tamen nemini licet vti temerè, sicut Marcionitæ faciunt, cum dicat Apostolus: Non misit me deus baptizare, sed euangelizare, sed cū aut pro officio pastoralis incumbit alicui, aut permittit Ecclesia, nepe exigente necessitate, si tamen & hic & ibi adsit intentio seu propositū, hoc faciēdi quod facit S. Ecclesia Christi, alias nihil habet talis ablutio cum baptismo Ecclesiæ commune. Cum sit enim baptismus catholice Ecclesiæ Christi sacramentum, quisquis baptizat, hoc ipso opere constituit se Ecclesiæ ministrum, quamuis fortè ad Ecclesiam ipse non pertineat. Debet ergo tanquam minister hoc velle peragere, atque hoc proponere faciendum quod Catholica Ecclesia, cui seruit, cuiq; ministrat, intendit: etiam si ignoret quid nam illud sit, aut vanum esse opinetur.

Quibus demonstratis quod erat agendum, ad nostri temporis hereticos reuertamur, vt quantum turbo tranquillitatem (quam sibi magistratus quidam sectarum admisione male quesitam) pollicentur, olim sit quassaturus, conculsurus & disiecturus, palam intelligatur. Arbitror tam stupidū esse neminem, qui sibi persuadeat, aut cui fiat probabile, non maximas clades Reipublicæ Germaniæ impendere, non ingentes turbas religioni Christianæ accessuras, si nō verè baptizant, quos baptizandis paruulis suam pleræque ciuitates præfecerunt. Insuperatum est quidem aduersariis, quod moueo. Sed tamen cum debeam operam meam omnibus, siue bene, siue male de fide sapientibus, pro meo in omnes homines, qui Christianum nomen profitentur officio, indignum duxi, res tanti momentū diutius suppressere. Optarim hinc omnib⁹ principibus, magistratibus, rerum publicarum gubernatoribus, cuiuscunque tandem sint religionis, denique omnibus Christianæ religionis amantibus liberum paulisper ab affectibus animi

Proba baptizantis intentio qua.

Quisquis baptizat secundum Ecclesiæ intentionē, hoc ipso est Ecclesiæ minister.

num, dum sine præiudicio audiant, percipiant, secumque ad fidei suæ, & veritatis, quæ est in Christo normam expendant, quæ ipsismet diiudicanda propono. Si erro, feram ut admonear, docear meliora, precabor errati veniam, bene & recta monentibus, lubens auscultauero. Si non erro autem, si veritatem euulgo in Christo, si negociû ago sacrosanctæ fidei nostræ, si omnium interesse putamus, sacramento regenerationis, quæ est in Christum non despoliari, patienter quæso ferant, publicum discrimen vitiliter indicantem. Nam puto rem tanti momenti non indignam esse, cui animo pacatiore tantillum dum quod dicitur intelligant, auscultent.

Inuestigatur veritas baptismi, quem Bucerani cõferunt. Nemini fortè non videntur Sectarij temporis nostri probè & legitimè baptizare, quando idem quod Catholici, externum opus faciunt, baptizant aqua cum inuocatione sanctæ Trinitatis. At ego ipsos sicut multa nobiscum communiter, ita non omnia ad amussim agere audacter affirmo, cum tamen oporteat tantum sacramentum omnibus suis partibus integrum esse. Quid est enim lotio sine inuocatione? Quid ociosa inuocatio sine lotione? Quid ytrumque si desit recta intentio?

Aduersarij baptizant nobiscum aqua: bene habet, idem facient & Turcæ & Iudæi, si hoc facere rogentur. Baptizant sicut Catholici in nomine Trinitatis. Et istud bene. Sed idem possunt & Iudæi & Turcæ. Intendunt quod Catholici, generare Christo in Ecclesiam novos filios. Hoc verò nondum satis apparet. Quin vereor prius Turcas & Iudæos id ipsum, quàm hæreticos facturos, quòd facilius non credentes intendant facere quod nos, quàm pertinaciter malè credentes, erroremque suum introducere toto studio connitentes. Qui sic: vt quærat aliquis. Respondeo, sola ad conferendum verum baptisma, intentio recta est, ad hoc baptizare, vt baptizatus consequatur illud, quod institutor baptismatis Christus in eo confert. Quid confert autem & donet, credunt Christiani, scire se putant hæretici, Ethnici ignorant.

Catholicorû fides & intentio. Christiani ergo credunt & docent institutum à Christo baptisma in veram remissionem peccatorum, & adoptionem filiorû Dei: sic videlicet, vt peccatû primi Adam quod

quod per generationem carnis contraximus, baptifmate abluatur, deleatur, & prorfus tollatur, regeneremurq; per spiritum sanctum in filios Dei, vt fimus noua creatura in ipfo, Ezechielis 3 6. Effundam super vos aquam mūdā, & mundabimini ab omnibus inquinamētis veftris, & dabo vobis cor nouum, & spiritū nouum. Item ad Titum 3. Saluos nos fecit per lauacrum regenerationis & renouationis spiritus sancti, quem effudit in nos abundē per Iesum Christum saluatorem nostrū. Et 1. Corinth. 6. Abluti estis, sanctificati estis, iustificati estis in nomine Domini nostri Iesu Christi, & in spiritu dei nostri. Propterea predicat Ecclesia, nos baptizari in mortem Christi. Roma. 6. An ignoratis fratres, quia quicumque baptizati sumus in Christo Iesu, in morte ipsius baptizati sumus? vt per baptismum aspergamur ipsius sanguine. Hebræ. 12. & 13. Item 1. Pet. 1. Nihil est enim aliud baptismus, quā sanguinis Christi asperfo, quem effudit de latere suo in cruce, vt sanctificaret & mundaret nos lauacro vitæ. Ephes. 5. Et lauaret nos à peccatis nostris in sanguine suo. Apocal. 1. Sanguis enim Iesu Christi emundat nos ab omni peccato 1. Iohan. 1. & destruit corpus peccati. Roman. 6. Hoc volunt omnes veteris legis purificationes, hoc cruentæ hostiæ, hoc asperfoes significant, hoc declarauit spiritus sanctus per prophetas omnes, hoc euangelistæ, hoc Paulus & cæteri apostoli docuerunt, hoc patres orthodoxi aduersus hæreses quascunq; constanter asseruerunt. Hoc sancta Ecclesia Catholica, per vniuersum orbem terrarum diffusa semper credidit. Ideoq; baptizauit paruulos suos, vt hæc dei beneficia Christi morte cōparata cōsequi mererentur. Atq; hæc est Ecclesiæ fides quādo baptizat.

Ethnici autem & infideles ista neque norunt, neque credunt, sciunt tamen Christianis esse persuasa, qui ea firmiter & credunt, & asseuerant. Proinde si fortē interpelati ad baptizandum in necessitate, voluerint obsequi votis implorantium, baptizabunt in vota nostra, hoc est, in Ecclesiæ fidem, quam ignorant: aliās non verē baptizabūt. Sed hæc satis dicta sunt nobis.

Dispicendum nunc est, quid proponant aut intendāt heretici baptizantes. Quid intenderent, nisi quod docent?

Quid

Quomodo infideles intentionē baptizandī cū Ecclesia habere queant.

De intentione hereticorum circa baptismum et vanum. Quid docent nisi quod credunt? si tamen ex animi sententia docent. Docent autem iis quæ Ecclesia credit, tradit affirmat, planè contraria. Aiunt magnoque studio contendunt in baptismo non ablui, nec deleri, nec auferri peccatum originis, sed hoc tantum nos consequi, ne imputemur & destructum Christi morte. Aiunt nos in baptismo non

Errores quos baptismum suo inueniunt Bucerani. Erroris seu haberi iustos, nò autè esse. Aiunt in baptizatis quòdè diu viuunt, manere peccatum illud verè & secundum propriam peccati rationem, quod efficiat nos æterna damnatione dignos, atque adeò semper ignoscentia eius nobis opus esse, semperq; imploradam eius veniam. Aiunt nos consequutos in baptismo, non innocentiam aut iustitiam, sed impunitatem. Aiunt remanens illud peccatum iustum Christi, quæ in ipso, non in nobis est (nisi imputatiue, hoc est fictitiè) cooperiri & tegi, adeoq; de Christo tegmen faciunt quo còtegantur peccata viua & vera, ipsumq; Christum nobis ceu laruam quandam, aut personam superinducunt, vt simus Christo non verè sanctificati, sed fucati, iuuati & personati. Et hoc putant esse quod iubemur induere dominum Iesum Christum Rom. 13. Aiunt nos incorporari Christo, & spiritum sanctum accipere, tametsi maneat in nobis peccatum illud indefessè viuens. Vt sint in vno eodèque homine spiritus sanctus & spiritus nequam, vt sint membra nostra simul & peccati & Christi membra, atq; ita faciunt cohabitare simul Christum & Belial.

Vtrum catas de sit Catholicorum et hereticorum in baptizando intentio et idè baptismi. Vides lector, quanta sit dogmatum istorum contrarietas: Quod affirmat Ecclesia negant aduersarij, traduntque planè contraria. Iam si formetur vtrinq; intentio (vt forte solemus, secundum dogmata & fidem pugnantium partium) vides intentiones fore contrarias, vt necesse sit alteram cum instituto Christi conuenire, alteram aduersari. Vnam polliceri in baptismo peccati ablationem, alteri eius retentionem: vnam baptizare in perfectam emundationem, alteram in palliationem tantum: vnam in veram iustificationem, alteram in pronunciationem quandam verbalem, rebus nullis subsistentem. Quando autè vtrinq; tanta pertinacia suam quisq; tuetur doctrinam, & neuter

alteri quid donat, aut cedit de proposito, cui non fiat probabile hoc potissimum vnunquemq; intendere & spectare in baptizando, quod doceat fieri, quod verò pars affirmat contraria damnare, nec fere aliter velle baptizare quàm in eum scopum? Quæ si ita habeant, si necessaria est intentio, conciliet qui potest, tam compugnantes intentiones, & tū demum dicat, vtramq; posse baptizare in Christum. Quòd si conciliari ob contradictiones nō possunt, & ob id necesse sit alteram partium non verè baptizare, vtri iustius censentur non habere verum baptismum, Ecclesia, an aduersarij; diiudicent quibus permiffum est de rebus dubiis in Ecclesia definire.

Hactenus sola Ecclesia possedit baptismum à Christo institutum, ab Apostolis & patribus quasi per man⁹ traditum. Omnes in suam fidem & sententiam baptizantes, etiam si peculiari errore priuatim tenerentur, censuit verum contulisse baptismum, cæteros repudiavit. Si longeuum istud baptismum damnatur, iam fateri erit necesse, nullum omnino hactenus verum baptismum extitisse: sed aut magna fraude occultatum, aut suspensum iam annos mille quingetos, quousq; nunc tandè per istos vera eius ratio traderetur. Tam nephariè autem & impiè quis de Christo aut Ecclesia senserit, nisi simul anuatur dominum Iesum, nō Christum, sed præcursorem fuisse, Christorum scilicet istorum, qui nunc tradant quæ tot seculis latuerunt, nec à Christo satis prodita sunt? Imo nisi fateatur Christi baptismum arrogans & licentiosum fuisse (quòd dicens exhorreo) per hos verò moderatores intra suos limites coactum, aut potius nisi Christum & Apostolos fateatur seduxisse nos promissionibus vanis: istos rigidam illam veritatè seueriore disciplina modo tradere fidelibus.

Ignosce mihi lector Christiane & pie, causam aduersariorum tam horrendis & blaphemis illationibus grauati. Nihil enim præter meritum & causas facio. Si non arrogat enim sibi perfidi isti tale quippiam, cur dogmata ementiuntur contra dogmata? Cur baptismum contra baptismum erigunt? Cur quod Christus abstulit, homini rursus imponunt? Cur mortem eius spoliatur suo fructu, & precium sanguinis fusi mercibus comparatis & emptis? Sicut vnus est deus, ita

vna

*De baptis
mo carho
lica fides
dubitarè
nō potest.*

vna est fides & vnum baptisma. Qui aliud baptisma ad-
 nat, alium quoq; deum vt fingat necesse est. Tu ergo aude
 dicere nouos istos baptistas, quando aliud moliūtur quā
 Christus, verum habere baptisma: ego non temerē aui-
 qui cōfiteor vnum tantum Deum, & vnum tantum bap-
 tisma in remissionem peccatorū. Aliud quod peccata retinet
 & hoc præstet ne remanentia imputetur, ignoro. Baptisma
 quod cōtra christi baptisma introducitur, abominor & de-
 testor, qui vnicum credo valere in sanguine Christi, em-
 dāte nos ab omni iniquitate, qui nec reliquit nobis quod
 oderit, nec reseruat quod displiceat: quod, inquā, sibi dis-
 similis fact⁹ Deus, cū oderit, dissimulet tamē & nō imputat.

In promptu est quid de cæteris sacramentis, vbi similitudo
 accidat casus, Theologorum scholæ decernant. Qui inter
 Theologos plurimum tribuunt sacerdotali potestati (non
 enim apud omnes eodem amplificatur modo) ij assueverunt
 potestatem illā consecrandi corporis & sanguinis Christi,
 nulla hominū malicia infirmari aut amitti posse, quamuis
 sceleratus & malus sit sacerdos, Licet excommunicatus,
 aut fortē degradat⁹, vel hæreticus, vel schismaticus, modo
 cōsecratur⁹ sibi proponat hoc ipsum velle agere, quod facit
 Catholica Ecclesia Christi, vtaturq; rebus & verbis ad cō-
 secrationem pertinentibus, ea quæ nos ad baptisma cō-
 ferendū diximus baptizanti necessaria, Adeo prorsus et-
 gunt in consecratione Ecclesiæ Christi intentionem, sine
 qua (licet aliās plurimum tribuant sacerdoti) nō pollicetur
 nobis verū corp⁹ & sanguinē Christi ī altari. Idipsum tra-
 dunt & illi qui aliquāto minus huic potestati deferunt, &
 negant amissa fide sacerdotem consecrare. Nimirum vna
 est omnium Theologorum sententia, Sacerdotem, cui nō
 sit animo pręstitutum agere seu consecrare secundū catho-
 licæ Ecclesię intētionem (quā habeat in votis necesse est,
 etsi non nihil vt sit distractis animis, in progressu fortē
 missam, nulla tamen intentione contraria dissolutam) nec
 vir sit aliās bonus & pius, nihil efficere sua consecratione,
 sed dicere tantum ociosa verba, atq; offerre ignem altari
 cū Dathan & Abyron. Adeo persuasū est omnibus & in-
 dubitatum, omni ministro cuiuscunq; sacramenti neces-
 sarium esse propositum, hoc agendi quod agit seu intentionem
 Ecclesię

*Sacerdos
 non confi-
 cit verum
 corpus &
 sanguinē,
 nisi inten-
 dat.*

Ecclesia à Christo instituta, cui sacramenta ab ipso collata sunt quæq; sola tenet ab institutore Christo eorum veram rationem & administrationem. Iam omnium sacramentorū ianua & introitus quidam est baptisma, in quo si erratur, quomodo quis ad penetralia perueniet? Si falso & mendaci proposito aliud spectetur quam intendat Ecclesia, si nō cum Ecclesia in Christi sanguine tanquam peccata nostra emundante atq; auferente, si non in corpus Christi, extincto corpore peccati, quis baptizetur, quomodo intelligatur verè baptizatus? Baptisma enim transitus est, & certa regeneratio ab Adam in Adam, à veteri in nouum hominem, à corpore peccati in corpus Christi: Hoc igitur, hoc ipsum vult regenerator Christ⁹, & spectat ei⁹ Ecclesia. Qui aliū finem sibi præfigit, voluitq; hoc tantum quod ipse cōmentus est. hic nescio quid faciat: Siquidē intētio dirigit opus quodcumq;. Qui lauat vlcera vt saniem expurget, aut corpus vt sordes abstergat, nō baptizat per hæc in Christum: nec rebaptizant sacerdotes populū quē aqua lustrali aspergunt, quāuis id faciāt cū inuocatione sanctæ Trinitatis, quia non intendūt eandem quam Ecclesia ab originis peccato regenerationem, sed tantum quotidianorum delictorum remissionem: quanto minus ergo baptizabūt, qui nullam peccati ablutionem sua lotione intendunt?

Nec patrocinantur aduersariorum baptismo, Theologi illi, qui huic sacramento videntur plurimū fauere, omniumq; mitissimè de intētionē quæ sufficiat ministro sentire: qualis est beatus Thomas Aquinas. Hic asseuerat, necessariam quidem esse intensionem, qua subiiciat se minister principali agenti deo, vt scilicet intendat hoc facere quod facit Christus & Ecclesia. Verū non requirit eam in actu & putat sufficere habitum: ministri verò oscitantia (ait) propterea quod baptizet in persona totius Ecclesie, perpetua Ecclesie intensionē suppleri, dum tamen profertur verba, quibus Ecclesie intētio significetur. Primū enim in baptismo aduersariorum, non est cessatio ab intensionē oscitantia, quam suppleat Ecclesia, sed certum positum, certaq; intentio, Ecclesie fortiter contraria, quam ipsa potius reprehendat & damnet. Deinde, hic neq; actus neque habitus est, se intensionē Ecclesie quam impugnant sed dam-

Qualis requiratur in ministro baptisimi intētio.

non supplet intensionē sibi contrariā
submitte
ndi, nat.

submitendi, sed formant sibi priuatam intentione, quam Ecclesia Catholica nō habet, nec agnoscit, nec dirigit, nec rectificat. Nec quidem ferunt aduersarij suam intentione Ecclesie catholice submitti, dicentes: mysterium nostrum nobis. Ad hęc quisquis antehac expressit formam verborū baptismi, quam tenet Ecclesia, intentionem quoq; & sensum Ecclesie expressit: per istos autem efficitur vox (baptizo) ambigua, nec significat illis quod nobis. Cūm dicimus enim: Ego te baptizo in nomine patris & filij & spiritus sancti. Significat Ecclesie minister, Ego te abluo, mudo & purgo, non à sordibus corporis, sed ab omnibus omnino peccatis, absolutumq; ab Adam priore, & innocentiam restitutum, incorpore atq; implanto te Christo, purum, sanctum & immaculatum. Aduersarij verò quando dicunt, Ego te baptizo, &c. significant, Ego peccata tuā tibi includo & operio, non aufero: te go, nō abluo: relinquo in te terra & grauiā peccata, in quibus natus es: odiū dei, contemptum dei, diffidentia & incredulitatem, quibus dignus sis & maneas æterna damnatione. Hoc tantum præsto tibi, ut propter Christum dissimulentur, & non imputetur tibi ad pœnam quam sustinere debueras, Nec planè remitto, sed iubeo te quandiu viuis ignoscentiam & remissionem eorū à deo postulare. Atq; ut apertius vno verbo semel dicatur eorū sententia, In nomine (inquiunt) patris, &c. ego te baptizo, hoc est, trāsfiguro te in angelū lucis, cum sis & maneas sathan. Obuelo te nomine Christi, cūm sis & maneas Adam qui eras: non verè regenero, quia non conuerto in Christum, rata facio tibi peccata tua, neq; te trāsmuto, sed volo ut mutetur deus, ut non puniat, quod sempiterna iusticia lex, in te exigat ut puniatur. Claudis, pie Lector, aures & vultum auertis, atq; id merito facis. Horrenda sunt enim spectra atq; portenta quę audis & vides. Ego tibi nō homines Christianos, sed Antichristos cum mysterijs suis in faciem contuēdos propono, nudos & apertos. Isti sunt vere Christi aduersarij, qui fontes obturāt aque viue. Isti sunt qui rursus sibi crucifigunt filium dei, & ostentui habent. Isti sunt qui filium dei conculcant, & sanguinem testamenti pollutum ducunt, in quo sanctificamur, & spiritus gratiæ contumeliam faciunt.

Nimium

*Quid sit
catholicis
baptizare*

*Quid hu-
ius tempe-
statis hæ-
reticis sit
baptizare*

*Absurditas
Buc-
ranorum
mysterio-
rum.*

Nimum falleris optime lector, si tibi nō peiora de ipsis polliceris: & vana est opinio, si putas eos à Christo & Ecclesia non dissentire. Si non moliuntur enim aliud baptisma & Christum alium, quorū propositum suum antequam baptizent aduersus Christi sanguinem, aduersus gratiam eius, aduersus Ecclesiae doctrinam, tam diligenter communiunt, identidem renouant & confirmant? Ecce (ad populū prædicant) Hunc paruulum, qui in incredulitate, diffidentia, dubitatione, contemptu Dei, qui in concupiscentia contra voluntatem & legem Dei, in peccatis innumeris natus est, modò baptizabimus ad hoc, ne Deus propter Christū imputer ei hæc sua peccata: Vos ipsi (inquiunt ad circumstantes) experimini & sentitis omnia ista peccata, in vobis etiamnum perdurare & viuere, nec adhuc quenquam vestrum ab eis liberatum. Verū non imputantur vobis propter Christum, quem in baptismo induistis: hoc idem orabit, vt & paruulo huic per baptismum concedatur. Huiusmodi sunt eorū admonitiones, ita disertè suū baptismum ab Ecclesiae & Christi baptismo distinguunt, Catholiceque fidei nostræ simplicitatem, inflati magno supercilio, subsannant, censent deliramentum esse & stultum errorem credere hæc in baptismo ablui, ac Christi sanguine auferri, adeo nolūt in Ecclesiae fidem baptizare, adeo nouum & proprium quoddam sibi constituunt, adeo catholico baptismati suas vires detrahunt, & credit aliquis idem esse cum Ecclesiae baptismate, quod aliud & nouum est? Credit hoc quod volunt instrumentum esse sui erroris sacramentum fieri salutis? Credent valere in Christi sanguine, quod contra sanguinē eius erigitur? In euangelio Matthæi, volebant apostoli ab homine quodam eiicere dæmonium, cum dubitarent autem, nihil promouerunt, adeūtes ergo secretò Iesum, interrogabant quare nō potuerint eiicere dæmonium, quibus ille respondit, propter incredulitatem. Hoc est Christi testimonium de sterilitate fidei, qua apostoli vacillabant. Ecce apostolis, qui dæmonium eiicere conati sunt, non defuit voluntas seu intentio, sed fide erant infirma. Et credant aduersarios, qui neque intentionem rectam habent, neque fidem eorum quæ per baptismum geri debent, diaboli potestatem ab homine posse eiicere?

Quomodo propositum & intentionem suam communiunt hereticis contra ecclesiam.

Ad dæmonis eiicendum fides necessaria.

L Multum

*Heretici
quare nō
exorcizēt
diabolū.*

Multum debet diabolus baptizatoribus istis, qui ita baptizant, vt velint diabolo sua iura in homine permanere. Si quidem peccato tenet ille humanum genus obstrictum, & aeterna damnatione dignum. Iam qui damnatione sunt digni, quomodo non sunt eius? Et hæc fortè causa est, quare secundum acceptam à Christo potestatem, nolunt diabolus è paruulis exorcizare & exufflare, cū tamen tota Christi Ecclesia, ab apostolis vsque, illud diligenter fieri procurauerit. Diuidica igitur nūc lector Christiane & orthodoxe, diiudicet Ecclesiæ catholicæ summa capita, quorum definitioni meritò piis omnibus acquiescendum est, vt verè baptizent, qui aliud intendunt, quàm Christus instituit, aut credat Ecclesia Dei. Certè beatus Ambrosius de huiusmodi baptistis dicere non veretur, libro de his qui initiatur mysteriis, capite quarto, Est in aliquibus & aqua mendax: Non sanat baptismus perfidorum, non sanat, sed polluit. Iudæus vrceos baptizat & calices, quasi insensibilia, vel culpam possint recipere vel gratiam, &c. Quæ est autem aqua mendax? nisi quæ mente peruersa, vnde est omne mendacium, administratur, quādo aliud agitur & dicitur quàm mens ferat. Et perfidorum dixit potius quàm hæreticorum. In perfidis enim illa duplicitas est, vt aliud agant, aliud cogitent. Simulant sicut apostata Iulianus, Ecclesiasticum ritum, & interim Ecclesiam oppugnant, nec id volunt in sua actione quod vult ecclesia. Idcirco Chrysostr. aut quisquis author est scripti illius in Matthæu, quod appellat imperfectum, tales assimilatur simiis. Verba eius sunt homilia decimanona, in septimū caput: Simia hominis habet membra, & per omnia hominē imitatur: nunquid propterea dicenda est homo? Sic & hæresis omnia ecclesiæ habet & imitatur mysteria, sed non sunt ecclesiæ, &c. Quod in iis mysteriis locum habet, in quibus ab Ecclesia recedunt, vbi enim in nihilo ab ecclesia quidam recedunt, certè habent ipsa Ecclesiæ sacramenta: quod paulo infra latius explicabimus.

Nec te cōmoueat quod antea diximus hæreticos quosdam verè baptizare, cum & alios quosdam minimè baptizare ostēderimus. Oportet enim discernere inter hæreticos secundum hæreses quas profitentur, & nō statim eorum

omnia,

omnia, aut refutare aut recipere. Siquidem haeretici multa habent nobiscum cōmunia, habent & alia sibi solis peculia-
 ria: haec reprobamus, illa agnoscimus. Eorum itaque qui nullum errorem baptismati inuehunt, qui hoc agunt quod Ecclesia, baptismum recipimus & amplectimur. Non quia est Nouati, Iouiniani, Vigilātij, Pelagij, Donati, vel Vuycle-
 fi, sed nec quia Cephae forte vel Pauli est, sed quia est bap-
 tismus Ecclesiae in Christo, quem sibi haeretici ab Eccle-
 sia mutuatum vsurparunt. Hinc beatus Augustinus libro primo de baptismo contra Donatistas capite decimoquar-
 to ait: Non baptismum vestrum acceptamus, quia non est baptismus ille hereticorū vel schismaticorū, sed Dei & Ec-
 clesiae, vbi cūque fuerit inuentus, & quocunque translatus. Ac interiectis quibusdā: Ecclesia, inquit, omnes per bap-
 tum parit. Vbi ergo illa nō parit, nec baptismus est. Nō pa-
 rit autē vbi aliud in baptismo agitur, quā ipsa credat ba-
 ptismo fieri. Idecirco peregrinum & alienū baptismum nō re-
 cipit, eorum videlicet, qui in aliud baptizāt, quā ipsa, qui haeresim baptismati suo innectūt, & vel materiā, vel formā, vel institutionem baptismi variantes, suae haeresi adaptant, vt de baptismo faciant suum figmentum, non Christi sa-
 cramentum: quomodo Valentiniani fecerunt & Paulinia-
 ni, & Cataphryges, & Sabelliani, & Photiniani, & alij plu-
 rimi, quorum baptismum non agnoscit Ecclesia, quia nō sen-
 tiunt cum Ecclesia. In Arrianorum verò baptismo, vete-
 res notarunt differētiam, vt in primo Arelateñ. Concilio licet videre, cuius Canonem supra recitauimus. Nam qui-
 dam eorum ad Ecclesiam catholicam venientes rebaptiza-
 bantur, alij non, propterea quod eorum quidam in bap-
 tizando propria lege vterentur, formata secundum ipsorum dogma, alij verò vterentur cōmuni Ecclesiae lege. Qui in
 sectae illius haeresim ritu certo, seu propria ipsorum lege, fuerant baptizati, sicut disertis verbis Canon ille memo-
 rat, & interrogati de symbolo, non respondissent Trinitatem, rebaptizabantur: qui verò secundum Ecclesiae praescri-
 ptum, nequaquā. Cur verò hoc, vt isti, & nō illi rebaptiza-
 rentur? Vnde ista baptismatū diuersitas: cū Arriani omnes ceteri in fide errarent, tamen in baptizando verba retinerent quae habet Euangelium, prout liquet in epistola Arrij &

*Quorū bap-
tisma sit
verum.*

*Quorū bap-
tisma
falsum.*

*Duplex
patrum sen-
tentia de
baptis-
mate Ar-
rianorū.*

Dolosa Euzoi ad Constantinum Imperatorem, vbi ita scribunt. Hæc
Arriano- autem fidem percepimus ex sanctis Euangeliis, dicente do-
vum con- mino discipulis suis, Euntes docete omnes gentes, baptiza-
fessio. tes eos in nomine patris & filij & spiritus sancti: Si autem
 non hæc ita credimus atque suscipimus, verè patrem & fi-
 lium & spiritum sanctum, sicut omnis catholica Ecclesia
 & sanctæ edocent scripturæ, quas per omnia sequimur, iu-
 dex noster erit Deus, & nunc, & in futuro die, &c. Osten-
 sum est autem iam antea ex beato Augustino, ad sacramenti
 veritatem, non pertinere cuiusquam dantis vel accipientis

Arriani errorem. Nimirum ideo, vt apparet, quod eorum quidam,
quidã ba- non ausi confidere sectæ, posito tantisper contentione stu-
ptizabant dio, hoc ipsum quod fecerunt maiores ante cõtionem,
secundum quod facit tota Ecclesia, quòdque instituit Christus, habue-
ecclesiæ rint in votis. Istis non obfuit error priuatus, cui non inni-
sensum. tebantur, sed profuit cõmunis ecclesiæ fides, in quam (licet
 in sua fide errarent) respiciebant. Secus alij quidã videntur
 fecisse, & formæ verborum quam in epistola iam dicta pro-
 fitètur, suum sensum proprium, suamque hæresim impres-
 sisse: nempe, sic vt nominato filio & spiritu sancto, talè in-
 telligerent filiũ talẽque spiritum sanctũ quales ipsi tra-
 debãt, ac esse docebãt, hoc est, creatum filium & creatũ spi-
 ritum sanctũ, licet nomina ipsa creationis nõ expresserint,
 aut formæ super addiderint: nusquã enim hoc fecisse legi-
 tur, sed aut fortè (sicut & modò faciunt hæretici) præmissa
 oratione populum instruxerint de sua fide, in qua tantum-
 modo proposuissent baptizare. Vel articulorum præpositi-
 torum emphasi peruersum sensum inuenerint, quòd Gra-
 cis & Germanis ob vtriusque linguæ proprietatem est fa-
 ctu facillimum.

Arriani Fortè etiã nõ improbabiler videri possit, quod Canon
ab eccle- statuit de Arrianis sua lege vtentibus, de illis accipiendum
sia dissi- esse, qui proprias habebant Basilicas, altaria, baptisteria: &
proprias separati ab Ecclesia catholica docebãt, baptizabant, offere-
habebant bant & cõmunicabant: quales fuisse olim plurimos cõstat
Basilicas. ex Ecclesiastica historia, libro decimo & vndecimo. Item
 ex Chrysofomo, Epiphano, Historia tripartita, Theo-
 doreto & aliis sanctis patribus. Ex epistolis itè B. Ambro-
 sij, cui cum à Valentiniano imperatore vis intenderetur,

nisi Portianam Basilicam cederet Arrianis, respondit: Si à me peteret imperator, quod meum esset, id est, fundum meum argentum meum, ius huiusmodi meum, me non refragaturum, quanquam omnia quæ mea essent, essent pauperum. Verum quæ diuina sunt, Imperatoris Maiestati non sunt subiecta. Si patrimonium petitur, inuadite: si corpus, occurrat: vultis in vincula rapere, vultis in mortem, volutati est mihi. Ad imperatorem palatia pertinent, ad sacerdotem Ecclesie, &c. Et occidi malebat vir ille sanctus, quam Ecclesie Basilicam hæreticis aperire. Quippe antiqui illi Ecclesie præfules non tam promptè hæreticis cedebat, quam nunc quidam sponte suas eis Basilicas offerunt. In ea diuisione, si qui transibant ab Arrianis ad Ecclesiam, vbi Ecclesie non poterat consistere, qua forma ab Arrianorum mystis fuissent baptizati, de symbolo & baptismo interrogabantur, & eorum quidam rebaptizabantur, alij solo chrismate ungebantur & signabatur, prout hoc vel illo modo respondissent. Nam & ita plerunque baptizabant Arriani, vt eorum confessio duplicem haberet intellectum, sicut patet Tripartitæ hist. libro tertio, capite sexto ex Sozomeno: quo artificio & nostræ tempestatis hæretici, præcipuè Bucerus, insigniter eminent. Quod si quis contendat eorum quosdam creationis expressum nomen formæ apposuisse, etiam si non doceatur hoc certis authoribus, nolo pertinaciter refragari, quia non admodum ad rem exprimitur, an aliis modis innuatur. Quid enim interest, vtrum exprimas propriis verbis, creatum filium, aut creatum spiritum sanctum, an certo proposito hoc ipsum significes, qualibuscunque vel verbis, vel signis, vel modis, obstinataque animi sententia nolis filium (quem Ecclesia credit & prædicat) intelligere, aut intendere, præsertim cum in omni loquutione verba discreta, loquentis sensum discretum expriment?

Si quis roget, quare in Concilio Nicæno, vbi de Samosatensis & Nouatianis fuit constitutum, non etiam de Arrianorum baptismo patres aliquid constituerunt? Is sciat, eo tempore Arrianos nondum eosque vt baptizare præsumpserint, inualuisse, sicut Tripart. hist. libro tertio, capite 11. authore Sozomeno patet, vbi habetur: Arrij verò

L iij dogma

Concilij dogma licet apud multos disputationibus extolleretur, *Nicani* tē dum tamen in proprium discernebatur populum, aut in no-
pore Ar- mine constabat authoris, sed omnes simul in Ecclesia con-
riani ver- ueniebant, atque communicabant, præter Nouatianos, &
fabantur qui uocantur Phryges, & Valentinianos & Marcionistas, &
adhuc in & Paulianistas, & qui alias hærefes colebant, &c. Ad eun-
Ecclesia. dem modum arbitror conciliari posse, quod de Bonosianis

statuitur in Decretis, distinctione quarta, Hi uerò hære-
De baptis- tici. Vbi iubentur Bonosiani rebaptizari, eò quòd nõ ba-
mate Bo- ptizent in nomine Trinitatis: cuius contrarium de eisdem
nosianoru refertur in Concilio Arelatē. secundo, Canone decimo-
duplex septimo, qui sic habet, Bonosianos autē ex eorum errore
patrum uenientes, quos sicut Arrianos baptizari in Trinitate, ma-
Decretū. nifestum est, dum interrogati fidem nostram ex toto con-
 de confessi fuerint, cum chrismate & manus impositione
 in Ecclesia recipi sufficit. Apparet eos ambigūē baptizasse
 se, & uerbis Ecclesiæ machinatos errorem, ideo dicuntur
 in hoc Canone baptizasse in nomine Trinitatis, in alio
 uerò non. Sicut nostri temporis hæretici nobiscum dicūt,
 Ego baptizo: cum tamen aliud sit baptizare apud eos, ali-
 ud apud nos, uti nobis antea demonstratum est. Iam ut

Arriani fortē Arrianorum quidam corruperint Ecclesiæ formam,
baptizan alij formæ fidem non habuerint, certē omnes, & hi & illi,
tes idem hoc ipsum per baptisma quærebant quod Ecclesia, quæ
quod ec- formam ueram, & formæ fidem habet, scilicet remissionem
clesia in- peccatorum: qua in re Arriani sunt hæreticis nostræ tem-
tendūt ac pestatis longē meliores, qui & falso sensu formam corrup-
proponūt, punt, & intentionem suam contra Christum & ecclesiam
quod non exacuunt.

faciūt mo- Atque ut in summa semel quod uolumus cōprehēdat
derni ha- Si quis in omnibus sentiat cū Ecclesia catholica, soli autem
retici. baptismati immisceat hæresim cōtra ecclesiam, eiuscemodi
 baptisma ecclesia nõ agnoscit. Et rursus, Si quis nihil com-
 munitatis credat quæ creditur in ecclesia, uelit autē solum ba-
 ptisma secundum Ecclesiæ doctrinam & formam admitti
 nõ sint in
 unitate ec-
 clesia hæ-
 retici.

Quatenus nium credat quæ creditur in ecclesia, uelit autē solum ba-
sint vel ptisma secundum Ecclesiæ doctrinam & formam admitti
nõ sint in strare, ratum habetur sacramentum, propterea quòd in hoc
unitate ec- ipso cum Ecclesia conuenit. August. lib. 1. cōtra Donat.
clesia hæ- de baptismo: Dei sacramenta improbare, nec in ipso schis-
retici. mate audemus. In quo enim nobiscum sentiūt, in eo etiam
 nobiscum

nobiscum sunt. In eo autem à nobis recesserunt, in quo à nobis dissentiunt. Non enim accessus iste, atque discessus, corporalibus motibus, sed spiritualibus est metiendus. Sicut enim coniunctio corporum fit per continuationem locorum, sic animorum quidam contactus est consensus voluntatum. Si ergo qui recessit ab unitate, aliquid aliud agere voluerit, quàm quod in unitate percepit, in eo recedit atque disiungitur. Quod autem ita vult agere, sicut in unitate agitur, vbi hoc accepit & didicit, in eo manet atque coniungitur. Itaque isti in quibusdam rebus nobiscum sunt, in quibusdam verò à nobis exierunt. Proinde illa in quibus nobiscum sunt, eos agere non vetamus. In quibus autem non nobiscum sunt, ut veniendo accipiant, vel redeundo recipiant adhortamur, &c. Alludit B. Augustinus ad id quod habetur Luc. 9. Preceptor, vidimus quendam in nomine tuo eiicientem daemonia, & prohibuimus eum, quia non sequitur nobiscum. Et respondit Iesus: Nolite prohibere eum, qui enim non est aduersum vos, pro vobis est. quod dictum videtur & in hereticorum baptismo habere locum.

Concilium Mileuitanum cui B. Augustinus interfuit, declarat Pelagianos falsam efficere formam baptismatis, propterea quod dicunt paruulos non habere peccata quae baptismus abluat, adeoque hinc anathema in Pelagianos pronunciat. Quanto magis falsam baptismi formam efficiunt, qui contra Ecclesiae sententiam contendunt in baptizatis manere peccatum, quod baptismo non abluatur?

De baptismo Pelagianorum.

Nam si de Pelagianis quod verum est volumus fateri, tribuebant baptismati omnem ad abolenda peccata vim qua Ecclesia: consistebantur enim baptismate quicquid esset peccatorum auferri, pauca vbi pauca reperirentur, plurima vbi plurima. Opinabantur autem in paruulis nullum esse peccatum, in quo cessitabat, atque hinc adeo, non habebat, quae dicerent in paruulis deleri. Qui si peccatum originis agnouissent, utique confessi fuissent eius ablutione: quapropter verè baptizabant, nulla intentionis aut formae discordia ab Ecclesia dissentientes. Siquidem nec ab his quos gratia peculiari spiritus sanctus antequam baptizentur preuenit, auferret baptismus graue peccatum, quia non reperit, auferret tamen si reperiret. Certè non oportet propterea necessario

ponere peccatum, vt habeat baptismus quod auferat. Neque enim peccatum est propter baptismum, sed contra baptismum propter peccatum habetur. Quod si adeo fuit patribus persuasum, baptismi proprietatem esse auferre peccata, vt falsarios appellarent baptismatis ac damnarent eos, qui non confiterentur in paruulis haberi quod baptismus auferat, quanto putamus damnaret anathemate, ac quanta dignam ducerent execratione eorum blasphemiam, qui negant baptismate Christi posse peccatum auferri, quod fateantur, inesse?

Sufficienter (vt arbitror) ostendimus Buceranos, Melanthoniosq; baptistas non consentire ecclesiae Christi, nisi item hoc intendere pro quo auferendo Christus passus est, sed quod sibi peculiariter cōfinxerunt, atque adeo & meritum passionis Christi extinguere, & virtutem extenuare baptismi. Nunc omnium piorum praesertim ad quos pertinet, relinquo iudicio, quid de huiusmodi baptismate sit Christianis, Catholicis seu orthodoxis sentiendum. Nemini praedudico, nec diffinio quicquam temere, adferant meliora quibus datum est, decernant quibus est ea auctoritas: Ego rem mouisse contentus, etiam aliorum inquisitioni & definitioni locum relinquo. Si ad salutem reipub. Christianae permagni interest, si fidei orthodoxae requirit integritas, vt sciatur quod baptismus amplectendum, quodue sit fugiendum, quod verum quod falsum. Si in baptismi susceptione (sine quo nemo potest videre regnum Dei) non sine aeternae damnationis periculo erratur, puto omnibus incumbere, vt de baptismi sui veritate, curae fieri certiores, puto quoque ad episcopos & Ecclesiarum prepositos cum primis pertinere, vt hac de re commissum sibi gregem Christi diligenter instruant ac doceant. Alioquin sanguis pereuntium sine salutari lauacro requiretur de manu ipsorum. Ego quidem ampliori inquisitioni viam aperui. Quod si non feci secundum sacrae scripturae normam, si non sacrorum Conciliorum autoritate suffultus, si commodi vel lucri alicuius spe, si non grauissimis rationibus permotus, quaestionem istam ad communem animarum salutem proposui & tractavi, dicar priuatis seruiuisse assensibus: quibus coram Deo qui scrutatur renes & corda quemque

Ad praesides Ecclesiae pertinere curare ne falsum baptismum inuehantur.

quemque nihil potest effugere, semper fui in his quæ ad doctrinam fidei pertinent, remotissimus. Si verò qua oportet animi integritate volui omnibus synceriter prodesse ad salutem, boni queso, Lector, hanc opellam nostram cõfulas. Nec velim te existimare me odio sectæ, isthanc dubitationem aliis mouere, præter causam, sicuti Melanthon criminatur veritatis odio sibi cõtradicere, quotquot falsa & intoleranda eorum dogmata impugnant. Ab odij suspi-
*Quo animo scri-
 ptor qua-
 sitione de
 baptismo
 heretico-
 rum pro-
 posuit.*

cione me facillè liberabunt, cum illi, quibus mores mei ingeniumq; perspecta sunt, tum hi qui rationes, quæ me permouerunt secum prudenter expenderint, Nec enim vindictæ cupiditati, nec odio vnquam per gratiam dei animum submissi. Cur enim tam atroci persequar odio, quos ex animo cupiam ad veram fidem & Ecclesiæ Christi vnitatem redire? Nec est mihi priuatum vllum cum ipsis negocium, nisi quod publicam seu catholicam Ecclesiæ Christi fidem, sacramentaq; eius, quæ multis modis cõtaminant & deprauant, defensa, restitutaq; in omnibus cupiam. Quod ipsum candori potius quàm malevolentie candidi, æquissimiq; iudices adscripserint. Vtut verò de nobis iudicent alij, certaminis huius inspector & iudex est Christus, cui si animum conatusq; meos probauero, nihil aliorum iudicia morabor.
 Et si forsitan nondum omnibus persuadeo, tamen nemo negauerit periculosum esse, minimeq; tutum fidere alienis baptismatibus. Gratias ago Deo meo, cuius indulgentia & beneficio sum in Ecclesia Catholica baptizatus: qui si à Buceranis puellus baptizatus essem, adultus sine cõstitutione ad illos me cõferrem, qui in Ecclesia Catholica sacramento vitali, si nõ simpliciter ob incertitudinẽ de baptizantis intẽtione, saltem cõditionaliter me baptizarẽt, hoc vel simili modo: Si nõ es baptizatus per hereticorum baptismam, ego te baptizo in nomine patris, & cetera. Quomodo enim nõ metuum confidere, aut quomodo innitar baptismati quod tantę perfidie fuit obnoxium, quod pertinax heretici intentio aliorum à Christi instituto respuit? Præsertim, quãdo Ecclesia Catholica, ne eos quidẽ statim sine recõciliatione recipit, qui nullo baptismatis errore ab hereticis vel schismaticis sunt baptizati, imò, quãdo in pro-

*Periculo-
 sum bap-
 tizari ab
 hereticis.*

*Ne vero
 quidem
 heretico-
 bato*

in baptis- bato & integro baptismi sacramento, manu tantum hære-
mate acci- tici collata, neq; spiritus accipitur sanctus, neque peccato-
pi spiritu rum remissio, donec transitio fiat ad Ecclesiam Catho-
sanctum. licam. Quod beatus Augustinus contra Gaudentium li-
 bris duobus, contra Donatistas libris septem, & aliis pluri-
 mis in locis plus sexcentis inculcat. Vñ tantum eius ad
 Orosium dictum, visum fuit inserere: Quamuis (inquit) vñ
 sit baptisma, & hæreticorum, eorum scilicet, qui in nomine
 patris & filij & spiritus sancti baptizant, & Ecclesie Ca-
 tholicæ, tamen qui foris Ecclesiam baptizantur, non sumunt
 baptismum ad salutem, sed ad perniciem, habentes nimirum
 formam sacramenti, virtutem autem eius abnegantes, ideo
 cum reuerſi fuerint, accipiunt virtutem spiritus sancti, quam
 qui foris Ecclesiam baptizantur nondum habent. Item in
 lib. de Ecclesiast, regulis, iubet vt tales confessione fidei fa-
 cta, ſumentur impositione manus, si verò paruuli sunt &
 hebetes, qui doctrinam non capiant, respondeant pro illis
 qui eos offerunt iuxta morem baptizandi. Cui astipulatus
 Canon magni Leonis ad Rusticum Narboneusem episcopum,
 qui ita habet: Hi autem de quibus scripsisti qui se bap-
 tizatos sciunt, sed cuius fidei fuerint, qui eos baptizauerunt,
 se nescire pſitentur, quolibet modo formam baptismatis ac-
 ceperint, rebaptizandi non sunt, sed per manus impositi-
 onem inuocata virtute spiritus sancti, quam ab hæreticis ac-
 cipere non potuerunt, catholicis copulandi sunt. Idem ad
 Leonem Rauennatem episcopum: Quod si ab hæreticis bap-
 tizati quempiam fuisse constiterit, erga hunc sacramen-
 tum regenerationis nullatenus iteretur, sed hoc tantum
 quod ibi defuit conferatur, vt per episcopalem manus im-
 positionem, virtutem sancti spiritus consequatur. Est autem
 per quam verus ista Ecclesie constitutio, vt verisimile sit ab
 apostolis primum fuisse traditam: quod etiam satis appa-
 ret Ecclesiast. Hist. lib. 7. vbi dicitur, quod beatus martyr
 & pontifex Cornelius & ceteri omnes per Italiam sacro-
 dotes, Africanum decretum manente sacerdotali concor-
 dia refutarunt statuentes antiquitas à patribus super hoc
 traditam regulam debere seruari, que continebat, Post ab-
 iectionem prauis & confessionem recti dogmatis, sola eorum
 manus impositione purgandos. Sed & hoc notatu dignum
 est,

Quomo-
 do ab hæ-
 reticis ba-
 ptizati
 adducen-
 di ad Ec-
 clesiam et
 reconcilia-
 di.

est, quod in concilio Romano Felix papa constituit, & al-
legatur 1. quæst. 7. qui in qualibet ætate. Sic autem ha-
bet, illo per omnia custodito, ne ex eis vnquã, qui in qua-
libet ætate alibi quàm in Ecclesia Catholica aut baptizati
aut rebaptizati sunt, ad Ecclesiasticam miliciam prorsus
permittantur accedere. Quibus satis esse debet, quod in ca-
tholicorum numero sunt recepti, quoniam de suo ordine
& cõmunionem videbitur ferre iudicium, quisquis hoc vio-
lauerit institutum, vel qui non remouerit eum, quem ex
eis ad ministerium clericale obrepisse cognouerit. Porro
non sine diuina prouidentia factum arbitror, vt reiecerint
heretici in baptismo omnes pias cæremonias, neque enim
cõueniebat reprobum, deprauatum & toxico herese os ve-
nenatum baptisma, pulcherrimis diuinorũ charismatum
signis adornari & illustrari. Nemo coegit relinquere, ne-
mo cæremonias interdixit: ipsi se abdicauerunt, ipsi pro-
scripserunt, ipsi sese indignos eis iudicauerunt, ignari di-
uino fieri consilio, vt Chrisma non haberent, qui verè
Christiani non essent. Sic declinantes in obligationes ad-
duccet Dominus cum operantibus iniquitatem, Pax super
Israël.

Ab here-
ticis bap-
tizati licet
reconcilia-
ti non ad-
mittuntur
ad alio-
res ordinis
gradus.

Vltionem
esse diui-
nam quod
non habet
heretici
Chrisma

CONFUTATIO OBIE-

ctionum per D. Iohannem Oldendorpium, L. L. Doctorem.

Quando pro defensione veritatis inuictæ, de
peccato originis, eiusque in regeneratis aboli-
tione, contra Bucerum & Melanthonem fa-
ctionis Lutheranae facilè capita, tam proluxa
disputatione disserui, non indignum aut ab instituto no-
stro alienum fore arbitratus sum, vt in argumenti huius
calce, velut quoddam corollarium adiiicerem, paucis que
vel resellerem, vel lectori spectandas & ridendas propo-
nerem obiectiones, quas odio Cleri simul & impatientia,
ob interdiktam sibi in schola Colonien. Iuris Cæsarei
professionem, concitatus, scripsit Iohannes Oldendor-
pius, subito nobis è Iurisconsulto factus Neotheologus,
in alio foro iam litigaturus.

Cùm